ด่วนที่สุด

ที่ นศ ๐๐๑๘.๑/ว ๔๖๖๖

ถึง สำนักทะเบียน ทุกสำนักทะเบียน

พร้อมนี้จังหวัดนครศรีธรรมราช ขอส่งสำเนาหนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๖๒๓๐ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เรื่อง การจัดการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลและสัญชาติ มาเพื่อทราบและถือปฏิบัติในการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ทั้งนี้ ให้สำนักทะเบียนดาวน์โหลดเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วยได้จาก www.pokkrongnakhon.com มุมหนังสือราชการ (จังหวัด) หน้าเว็บไซต์

จังหวัดนครศรีธรรมราช

๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๑

ที่ทำการปกครองจังหวัด
กลุ่มงานปกครอง
โทร./โทรสาร ๐-๗๕๓๕-๖๑๓๓, ๐-๗๕๓๑-๐๐๙๖
www.pokkrongnakhon.com

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๖๒๗๐

19929

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง การจัดการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลและสัญชาติ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙/ว ๑๓๙๓ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๑

ด้วยปรากฏว่า สื่อมวลชนจำนวนมากได้เสนอข่าวกรณีบุคคลที่ประสบปัญหาสถานะและสัญชาติ โดยมักจะมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อยู่บ่อยครั้ง เช่น การใช้กิริยาท่าทางและคำพูดที่ไม่เหมาะสมกับประชาชน การปฏิเสธที่จะรับคำร้องโดยแจ้งให้มาตามนัดโดยไม่พิจารณาเหตุผลความจำเป็น การรับเรื่องแต่ไม่ลงรับและไม่ออกใบรับเมื่อผู้ร้องถามหาใบรับคำร้องก็กล่าวหาว่าเป็นพวกหัวหมอ การปฏิเสธที่จะดำเนินการให้โดยอ้างว่าทำไม่ได้ ไม่มีนโยบายให้ทำ หรือการเรียกหลักฐานที่ผู้ร้องไม่สามารถแสวงหาให้ได้ เช่น ผลการตรวจ ดีเอ็นเอ การเรียกพยานบุคคลที่เป็นข้าราชการระดับสูง เป็นต้น ซึ่งเมื่อนำข้อมูลจากเรื่องร้องเรียนมาตรวจสอบข้อเท็จจริงพบว่าผู้ร้องหรือบุคคลตามข่าวเป็นผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับสัญชาติไทยตามกฎหมายโดยบางรายมีบิดาหรือมารดาสัญชาติไทย เด็กบางรายมีสูติบัตรและบิดามารดามีทะเบียนประวัติชนกลุ่มน้อยซึ่งเข้าเงื่อนไขการได้สัญชาติไทยตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ จึงส่อให้เห็นถึงความไม่เอาใจใส่ ละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่ ทำให้ปัญหาของประชาชนไม่ได้รับการแก้ไขเยียวยา ทั้งๆ ที่รัฐบาลและกระทรวงมหาดไทยได้แก้ไขปรับปรุงกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี และระเบียบปฏิบัติเพื่อให้การแก้ไขปัญหาเรื่องสถานะบุคคลและสัญชาติมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งกรมการปกครองได้พัฒนาโปรแกรมการรับคำร้องหรือคำขอมีสัญชาติไทยด้วยระบบคอมพิวเตอร์ และบันทึกจัดเก็บเอกสารทะเบียนราษฎรทั้งสูติบัตร หนังสือรับรองการเกิด ท.ร.๒๐/๑ ทะเบียนประวัติชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งล้วนเป็นหลักฐานสำคัญในการพิสูจน์คุณสมบัติของบุคคลที่จะได้รับสัญชาติไทย ไว้ในฐานข้อมูลทะเบียนกลาง เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานและปฏิบัติงานได้อย่างสะดวกรวดเร็ว รวมถึงได้จัดทำตารางวินิจฉัยสัญชาติของบุคคลที่สามารถขอมีสัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติกรณีต่างๆ อาทิ การได้สัญชาติไทยจากบิดามารดาที่มีสัญชาติไทย การได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ การได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตามหลักดินแดนตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ เพื่อเป็นคู่มือสร้างความรู้ความเข้าใจให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งได้เวียนแจ้งให้ทราบแล้วตามหนังสือที่อ้างถึง

กรมการปกครอง ขอเรียนว่าการจัดการแก้ไขปัญหาเรื่องสถานะบุคคลและสัญชาติ เป็นงานนโยบายที่รัฐบาลและกระทรวงมหาดไทยให้ความสำคัญ นอกจากจะทำให้ประชาชนได้รับสิทธิและสถานะที่ถูกต้องตามกฎหมาย ยังเป็นมาตรการแก้ไขปัญหาเรื่องคนไร้รัฐไร้สัญชาติและการค้ามนุษย์ ซึ่งส่งผลต่อภาพลักษณ์ของประเทศไทยในเวทีระหว่างประเทศ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเรื่องดังกล่าวเป็นไปด้วยความถูกต้อง อย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอให้จังหวัดและกรุงเทพมหานคร กำกับดูแล ติดตามและตรวจสอบการปฏิบัติของอำเภอ สำนักงานเขต และสำนักทะเบียนท้องถิ่น ในเรื่องดังกล่าวอย่างต่อเนื่องและให้ดำเนินการ ดังนี้

/๑. เน้นย้ำ...

๑. เน้นย้ำนายอำเภอ ผู้อำนวยการเขต นายทะเบียนอำเภอ นายทะเบียนท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานทะเบียนราษฎร งานสถานะบุคคลและสัญชาติ ให้ตระหนักถึงภารกิจและหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องช่วยเหลือ เยียวยา แก้ไขปัญหาความทุกข์ร้อนของประชาชนในท้องที่ด้วยความถูกต้อง เสมอภาค คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ทุกคนที่มีคุณสมบัติเหมือนกันต้องได้รับการปฏิบัติเช่นเดียวกันตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด โดยนายอำเภอและเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายต้องกล้าออกคำสั่ง ถ้าพยานหลักฐานถูกต้องครบถ้วนต้องอนุมัติหรืออนุญาตโดยทันที แต่ถ้าพยานหลักฐานของผู้ร้องมีความคลุมเครือทำให้ขาดความเชื่อมั่นในการตัดสินใจ ให้ใช้กลไกประชารัฐโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจได้

๒. ขอให้จัดลำดับความสำคัญของการแก้ไขปัญหาโดยพิจารณาความจำเป็นและความยากง่ายของกลุ่มบุคคลที่เป็นเจ้าของปัญหาประกอบด้วยเพื่อให้การแก้ไขปัญหาเป็นไปด้วยความรวดเร็ว เช่น กรณีการขอมีสัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง ฯลฯ ของเด็กที่เป็นบุตรของชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์ โดยเด็กมีสูติบัตร หรือหนังสือรับรองการเกิด ท.ร.๒๐/๑ ส่วนบิดาหรือมารดามีทะเบียนประวัติชนกลุ่มน้อย มีบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย ซึ่งนายอำเภอสามารถตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารเหล่านั้นในระบบคอมพิวเตอร์ของสำนักทะเบียน และพิจารณาอนุมัติได้โดยไม่ยุ่งยาก หรือกรณีของบุตรคนต่างด้าวที่เกิดในประเทศไทยก่อนวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ มีสูติบัตร หรือหนังสือรับรองการเกิด ท.ร.๒๐/๑ โดยบิดามารดาเป็นคนต่างด้าวที่เกิดในประเทศไทยก่อนวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ มีสูติบัตร หรือหนังสือรับรองการเกิด ซึ่งนายอำเภอสามารถตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารเหล่านั้นในระบบคอมพิวเตอร์ของสำนักทะเบียน และพิจารณาอนุมัติให้ลงรายการสัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้โดยไม่ยุ่งยาก เป็นต้น

ในการนี้ กรมการปกครอง (สำนักทะเบียนกลาง) ได้ตรวจสอบฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร ณ วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ พบว่ามีบุตรของชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์ที่เกิดในประเทศไทย มีสูติบัตร ท.ร.๓ เลขประจำตัวประเภท ๗ โดยบิดาหรือมารดาได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติชนกลุ่มน้อย มีเลขประจำตัวประเภท ๖ เป็นเลขจัดกลุ่มตามประเภทของชนกลุ่มน้อย (กลุ่ม ๕๐-๗๒) จำนวน ๔๒,๗๗๘ ราย โดยมีภูมิลำเนาตามทะเบียนบ้าน ท.ร.๑๓ ในจังหวัดเชียงใหม่ ๑๔,๔๖๗ ราย จังหวัดกาญจนบุรี ๑๑,๒๖๘ ราย จังหวัดเชียงราย ๕,๑๓๐ ราย จังหวัดสระบุรี ๓,๑๔๕ ราย จังหวัดตาก ๓,๐๑๒ ราย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ๑,๘๓๔ ราย จังหวัดราชบุรี ๑,๗๙๔ ราย จังหวัดตราด ๘๖๓ ราย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๒๑๘ ราย จังหวัดระนอง ๑๐๓ ราย ส่วนจังหวัดที่เหลือจังหวัดละไม่ถึง ๑๐๐ ราย ซึ่งเด็กเหล่านี้อยู่ในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่สามารถขอมีสัญชาติไทยได้ตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ จึงขอให้ทั้งสิบจังหวัดดังกล่าวกำหนดเป็นวาระเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการจัดการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลและสัญชาติของบุตรชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์ที่เกิดในประเทศไทย แล้วรายงานผลให้กรมการปกครองทราบเป็นระยะด้วย

๓. ให้นายอำเภอ ผู้อำนวยการเขต นายทะเบียนอำเภอ และนายทะเบียนท้องถิ่น ชี้แจงทำความเข้าใจกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาเรื่องสถานะบุคคลและสัญชาติ ให้ทราบถึงหลักเกณฑ์การให้สัญชาติไทยกรณีต่างๆ หลักฐานที่จำเป็นต้องใช้ในการยื่นคำขอมีสัญชาติไทยแต่ละกรณี ขั้นตอน วิธีการ และกรอบระยะเวลาในการดำเนินการแต่ละกรณี ค่าธรรมเนียมต่างๆ ที่ต้องเรียกเก็บตามที่กฎหมายกำหนด รวมถึงความผิดและโทษตามกฎหมายกรณีแจ้งข้อความหรือแสดงหลักฐานอันเป็นเท็จในการติดต่อราชการ

/เพื่อให้เกิด...

เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง และขอความร่วมมือให้แจ้งข่าวสารหรือเบาะแสเกี่ยวกับพฤติการณ์หรือการกระทำที่ไม่ถูกต้องในการขอสัญชาติไทยเพื่อการป้องกันและปราบปรามการกระทำทุจริต นอกจากนี้ ให้กำชับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทุกคน รวมถึงพนักงานราชการและลูกจ้าง ให้ประพฤติตนอยู่ในกรอบของข้าราชการที่ดี เพื่อสร้างความศรัทธาและความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อระบบราชการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยตำรวจโท

(อาทิตย์ บุญญะโสภัต)
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนการทะเบียนราษฎร
โทร ๐-๒๗๙๑-๗๓๑๘-๒๐